

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ, ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄

Ταχ. Δ/νση : Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 15180 – Μαρούσι
Πληροφορίες : Ε. Παναγιωτοπούλου,
Β. Σούρμπης
Ιστοσελίδα : <http://www.minedu.gov.gr>
Email : deae1@minedu.gov.gr
Τηλέφωνο : 210 3442190, 3797, 2577

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμός Προτεραιότητας:

Μαρούσι, 13/10/2023
Αρ. πρωτ. 115014/Δ3

ΠΡΟΣ :

- 1) ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ & ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
- 2) ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
- 3) ΣΥΜΒΟΥΛΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
(μέσω των Δ.Δ.Ε.)
- 4) ΣΥΜΒΟΥΛΟΥΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ
ΕΝΤΑΞΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
(μέσω των Δ.Δ.Ε.)
- 5) ΛΥΚΕΙΑ Ε.Α.Ε. (μέσω των Δ.Δ.Ε.)

ΚΟΙΝ:

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
info@iep.edu.gr

Θέμα: «Οδηγίες για τη διδασκαλία και τη διαχείριση της ύλης του μαθήματος της Ξένης Γλώσσας του Λυκείου Ε.Α.Ε. για το σχολικό έτος 2023-2024».

Σχετ.: Το υπό στοιχεία **108887/Δ3/29-09-2023** εισερχόμενο έγγραφο του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α.

Σε συνέχεια των σχετικών εισηγήσεων του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Πράξεις 60/28-09-2023 και 57/07-09-2023 του Δ.Σ.), σας αποστέλλουμε για το σχολικό έτος 2023-2024:

- την ύλη και τις οδηγίες διδασκαλίας του μαθήματος της Ξένης Γλώσσας του Λυκείου Ε.Α.Ε.
- τις οδηγίες διαφοροποίησης της διδασκαλίας στα μαθήματα του Λυκείου Ε.Α.Ε.

Συν.: Δύο (02) ηλεκτρονικά αρχεία

Οι διδάσκοντες/ουσες να ενημερωθούν ενυπόγραφα.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Η Προϊσταμένη του Τμήματος Α΄ της
Δ/νσης Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης του
Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και
Αθλητισμού
Ευγενία Παναγιωτοπούλου

**Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ
ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

Evgenia Panagiotopoulou
13.10.2023 11:52:42

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΣΔΟΥΝΗΣ

Εσωτερική Διανομή:

Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής & Εκπαίδευσης, Τμήμα Α΄

ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

A. Βασικές κατευθύνσεις που είναι σημαντικό να λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας

Κατά την εκπαιδευτική και μαθησιακή διαδικασία, προκειμένου να διασφαλιστεί η πρόσβαση στο περιεχόμενο της διδασκαλίας και η ισότιμη ενεργός συμμετοχή όλων των μαθητών/τριών, κρίνεται σκόπιμη η διαφοροποιημένη προσέγγιση της διδασκαλίας. Ειδικότερα, λαμβάνοντας υπόψη το διαφορετικό ατομικό προφίλ, τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών/τριών της τάξης, θα πρέπει να γίνονται οι απαραίτητες εύλογες προσαρμογές: α) του περιεχομένου της διδασκαλίας, β) της διαδικασίας με έμφαση στην οργάνωση της τάξης και των ποικίλων τρόπων εργασίας (ομάδα, δυάδα, ολομέλεια, ατομικά, ευέλικτη ομαδοποίηση, κ.τ.ό.), τη χρήση πολυαισθητηριακών μεθόδων διδασκαλίας και ποικιλίας διδακτικών εργαλείων αλλά και του κατάλληλου προσβάσιμου εκπαιδευτικού υλικού, καθώς και στην αξιοποίηση των αποτελεσματικότερων κατά περίπτωση και συνθήκη στρατηγικών διαφοροποίησης, και γ) του μαθησιακού αποτελέσματος μέσω ποικίλων και διαφορετικών τρόπων έκφρασης και αξιολόγησης αυτών. Οι στρατηγικές, οι πρακτικές και οι διαδικασίες διαφοροποίησης με συγκεκριμένα παραδείγματα παρέχονται μέσω του υποστηρικτικού υλικού που παρατίθεται στη συνέχεια (βλέπε Β. Υποστηρικτικό υλικό).

Για τις εν λόγω διαφοροποιήσεις λαμβάνονται υπόψη αφενός το ατομικό μαθησιακό προφίλ του/της κάθε μαθητή/τριας, όπως αυτό προκύπτει από την εκπαιδευτική αξιολόγηση ολιστικού χαρακτήρα (αρχική, διαμορφωτική μέσω αναστοχαστικής διαδικασίας και τελική) και αφετέρου το σύνολο των μαθητών/τριών της τάξης και το πλαίσιο στο οποίο λαμβάνει χώρα η διδασκαλία. Η εκπαιδευτική αξιολόγηση διεξάγεται από τις/τους εκπαιδευτικούς της τάξης και σε συνεργασία με το Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό (Ε.Ε.Π.) ή και το Ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό (Ε.Β.Π.), στην περίπτωση των σχολικών μονάδων που υποστηρίζονται από αυτό, συνεκτιμώντας το κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο του/της μαθητή/τριας, τα βιώματα και τις εμπειρίες, τις πληροφορίες που συλλέγονται από τους γονείς/κηδεμόνες ή και άλλους θεραπευτές ή ειδικούς που εμπλέκονται στην εκπαίδευση και φροντίδα του/της μαθητή/τριας. Επίσης, είναι σημαντικό να λαμβάνεται υπόψη η γνωμάτευση του οικείου Κέντρου Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.) ή αναγνωρισμένου δημόσιου Ιατροπαιδαγωγικού Κέντρου ή, ελλείψει των προαναφερθεισών περιπτώσεων γνωμάτευσης, το ενδεχόμενο πόρισμα της αρμόδιας Επιτροπής Διεπιστημονικής Υποστήριξης (Ε.Δ.Υ.) Για την υποστήριξη της αξιολογικής διαδικασίας των μαθητών/τριών παρέχονται στη συνέχεια, ενδεικτικά, οδηγοί εκπαιδευτικών και μια ποικιλία εναλλακτικών τρόπων, μέσων και εργαλείων αξιολόγησης (βλέπε Β. Υποστηρικτικό υλικό).

Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο της διδασκαλίας διερευνώνται και λαμβάνονται υπόψη οι δυνατότητες των μαθητών/τριών, τα ενδιαφέροντά τους, τα ταλέντα τους και οι κλίσεις τους καθώς και οι ατομικοί ρυθμοί ανταπόκρισής τους προκειμένου να παρέχεται ο χρόνος που απαιτείται για κάθε μαθητή/τρια, να διασφαλίζεται η ενεργός εμπλοκή τους και να εκφράζεται το δυναμικό τους στον μέγιστο δυνατό βαθμό. Βασικός στόχος της διδασκαλίας με βάση τις αρχές του καθολικού σχεδιασμού για τη μάθηση αποτελεί ο εκ των προτέρων σχεδιασμός της διδασκαλίας, ώστε να διασφαλίζει την ισότιμη συμμετοχή όλων των μαθητών/τριών της τάξης επιτρέποντας πολλαπλούς τρόπους αναπαράστασης της

γνώσης/περιεχομένου διδασκαλίας, πολλαπλούς τρόπους έκφρασης και εμπλοκής και όχι οι εκ των υστέρων προσαρμογές των δραστηριοτήτων ή των διδακτικών πρακτικών που σχεδιάστηκαν στο πλαίσιο της διδασκαλίας. Ως εκ τούτου, κρίνεται σκόπιμο να λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό των δραστηριοτήτων: α) η εννοιολογική πλαisiώσή τους, ώστε να διασφαλίζεται πως το περιεχόμενο γίνεται κατανοητό αξιοποιώντας την προηγούμενη εμπειρία, γνώση και βιώματα των μαθητών/τριών, β) το επικοινωνιακό κίνητρο, αν δηλαδή υπάρχει κίνητρο, ενδιαφέρον για επικοινωνία από τους ίδιους τους μαθητές και τις ίδιες τις μαθήτριες, (εξετάζεται αν οι δραστηριότητες συνδέονται με τα ενδιαφέροντά τους και τις δυνατότητές τους), γ) ο πολυαισθητηριακός χαρακτήρας των δραστηριοτήτων, αξιοποιώντας πολλαπλούς και εναλλακτικούς τρόπους έκφρασης, δράσης, επικοινωνίας και εργασίας, δ) η δυνατότητα διαφορετικών κινητικών επιλογών, εναλλαγή κίνησης και στατικότητας στις δράσεις ανάλογα με το πλαίσιο της τάξης (βλέπε Β. υποστηρικτικό υλικό).

Επίσης, οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει, εκ των προτέρων, να έχουν συμβουλευθεί το Εξατομικευμένο Πρόγραμμα Εκπαίδευσης (Ε.Π.Ε.), το οποίο συνοδεύει την εκάστοτε γνωμάτευση και στο οποίο μπορεί να περιλαμβάνονται και οι ειδικές ρυθμίσεις, διευθετήσεις ή αναγκαίες εύλογες προσαρμογές, ανάλογα με τις εκπαιδευτικές ανάγκες, για την απρόσκοπτη συμμετοχή των μαθητών/τριών στην εκπαιδευτική διαδικασία, στις κάθε είδους εξετάσεις των σχολικών μονάδων της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και στις εισαγωγικές εξετάσεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, όπως η παροχή περισσότερου χρόνου, η χρήση υποστηρικτικών τεχνολογιών και η παροχή των θεμάτων σε προσβάσιμη μορφή (άρθρο 5, παρ. 4, ν. 3699/2008, Α' 199).

Το Ε.Π.Ε. των μαθητών/τριών, σύμφωνα και με τα διεθνή πρότυπα και δεδομένα, θα πρέπει να σχεδιάζεται διεπιστημονικά και συνεργατικά από το ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. ή την Ε.Δ.Υ. με τους/τις εκπαιδευτικούς της τάξης (στην περίπτωση που εμπλέκονται πολλοί εκπαιδευτικοί ή πολλές ειδικότητες ορίζεται από κοινού ένας/μία συντονιστής/τρια) ή και το Ε.Ε.Π. και το Ε.Β.Π. (στις περιπτώσεις των σχολείων που στελεχώνονται με Ε.Ε.Π. και Ε.Β.Π.), τους γονείς, τους ειδικούς επιστήμονες που ενδεχομένως υποστηρίζουν τον/την μαθητή/τρια και εκτός σχολείου, τον/τη διευθυντή/ρια του σχολείου (θα πρέπει να μεριμνά, οι μαθητές/τριες που φοιτούν στο σχολείο να ακολουθούν το ατομικό τους πρόγραμμα και να τους παρέχεται η αναγκαία υποστήριξη για τη συνολική ανάπτυξή τους) με τη συμμετοχή και των ίδιων των μαθητών/τριών στον βαθμό που είναι εφικτό.

Ως προς το περιεχόμενο του Ε.Π.Ε., προτείνεται να περιλαμβάνει: α) στοιχεία μαθητή, γονέων και συμμετεχόντων στη σύνταξη του Ε.Ε.Π., β) ημερομηνίες συναντήσεων, γ) την παρούσα κατάσταση του/της μαθητή/τριας σε όλους τους τομείς ανάπτυξης (αυτοεξυπηρέτηση, κοινωνικοσυναισθηματικό, κινητικό, γνωστικό, γλωσσικό) συμπεριλαμβανομένης και της προϋπάρχουσας γνώσης στα διαφορετικά μαθησιακά/γνωστικά αντικείμενα, όπως προκύπτει από την αξιολογική διαδικασία, δ) το μαθησιακό προφίλ του/της μαθητή/τριας-στυλ μάθησης, τις δυνατότητές τους, τα ενδιαφέροντα και τα ταλέντα τους, ε) τις αξιολογικές διαδικασίες (μέσα και τρόποι αξιολόγησης), στ) μακροπρόθεσμους και βραχυπρόθεσμους στόχους ανά τομέα ανάπτυξης και γνωστικό αντικείμενο με ημερομηνία έναρξης και κατάκτησης αυτών, ζ) το προτεινόμενο εκπαιδευτικό πλαίσιο, τους τομείς εκπαιδευτικών προτεραιοτήτων και τις προτεινόμενες εκπαιδευτικές παρεμβάσεις και προσαρμογές, η) τις αναγκαίες πρόσθετες υπηρεσίες ειδικής αγωγής και επιπρόσθετα υποστηρικτικά μέσα, τεχνολογίες και πόρους (ανθρώπινοι και

υλικού) εντός και εκτός σχολείου και ενδεικτική διάρκειά τους, θ) το ενδεχόμενο πρόγραμμα μετάβασης του/της μαθητή/τριας σε άλλο εκπαιδευτικό ή κοινωνικό πλαίσιο, ι) την ημερομηνία που τίθεται σε ισχύ και τις ημερομηνίες επαναξιολόγησής του για ανασχεδιασμό, κατόπιν αναστοχαστικής αξιολόγησης της ατομικής προόδου του/της μαθητή/τριας, αλλά και των εκπαιδευτικών παρεμβάσεων και πρακτικών που υλοποιήθηκαν κατά τη διδασκαλία. Προτείνεται, επίσης, οι εκπαιδευτικοί να ενημερώνονται για το ιατρικό ιστορικό του/της μαθητή/τριας που ενδέχεται να επηρεάζει τη μαθησιακή του/της πορεία. Το Ε.Π.Ε. αποτελεί εμπιστευτικό έγγραφο.

Στο πλαίσιο της διδασκαλίας προτείνονται συνεργατικά μοντέλα διδασκαλίας. Ειδικότερα, κρίνεται απαραίτητη η συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών της τάξης και του σχολείου καθώς και με το Ε.Ε.Π. και Ε.Β.Π., αλλά και μεταξύ του σχολείου και της οικογένειας και άλλων υποστηρικτικών φορέων της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Κατά τη διδασκαλία οι εκπαιδευτικοί συνεργάζονται σε επίπεδο σχεδιασμού της διδασκαλίας, εφαρμογής και αξιολόγησης. Οι ρόλοι τους είναι ισότιμοι και είναι σημαντικό να μην παραπέμπουν σε ένα μοντέλο «ηγέτη-βοηθού». Σε περίπτωση συνδιδασκαλίας υιοθετείται το καταλληλότερο μοντέλο συνδιδασκαλίας ανάλογα με το προφίλ των μαθητών/τριών της τάξης (βλέπε Β. Υποστηρικτικό υλικό).

B. Υποστηρικτικό υλικό

Βάσει των ανωτέρω, για το σχεδιασμό της διδασκαλίας και γενικότερα την υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου προτείνεται η αξιοποίηση του προσβάσιμου εκπαιδευτικού υλικού και των προσαρμοσμένων σχολικών εγχειριδίων που έχουν αναπτυχθεί από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (διατίθενται και έντυπα στο σχολείο κατόπιν παραγγελίας από το ΙΤΥΕ_ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ κάνοντας χρήση των κωδικών του σχολείου) καθώς και των οδηγιών εκπαιδευτικού για την εκπαίδευση μαθητών/τριών με αναπηρία, των οδηγιών διαφοροποίησης της διδασκαλίας για κάθε αναπηρία, των λογισμικών και των καλών πρακτικών που είναι δωρεάν διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής <http://www.prosvasimo.iep.edu.gr/el/>. Επιπροσθέτως, προσφέρονται δωρεάν και ανοιχτά διαδικτυακά μαθήματα για την εκπαίδευση μαθητών/τριών με αναπηρία μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του ΙΕΠ iepx (<https://iepx.iep.edu.gr>)

Ειδικότερα, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να συμβουλευόμαστε ή και να αξιοποιούν κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της διδασκαλίας τους και το κάτωθι υποστηρικτικό υλικό:

1. Οδηγοί διαφοροποίησης της διδασκαλίας και στρατηγικές διαφοροποίησης για κάθε αναπηρία με συγκεκριμένα παραδείγματα
<https://prosvasimo.iep.edu.gr/el/odhgoi-diaforopoihshs-159>
2. Οδηγοί διαφοροποίησης ανά βαθμίδα εκπαίδευσης
http://iep.edu.gr/images/IEP/EPISTIMONIKI_YPIRESIA/Epist_Monades/A_Kyklos/Special_Education/2020/Odigos_diaf_Gymnasio.pdf
3. Οδηγοί εκπαιδευτικών για την εκπαίδευση μαθητών/τριών με αναπηρία και διαδικτυακές εφαρμογές
<https://prosvasimo.iep.edu.gr/el/vivlia-eidikhs-agwghs-2020>
4. Προσαρμογές αναλυτικών προγραμμάτων για την εκπαίδευση μαθητών/τριών με Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες <https://prosvasimo.iep.edu.gr/el/ekpaideush-mathitwn-me-aidikes-mathisiakes-duskolies>
5. Αναλυτικά Προγράμματα ΕΑΕ

- <https://prosvasimo.iep.edu.gr/el/analytika-programmata-eidikhs-agwghs-kai-ekpaideushs>
6. Εργαλεία, μέσα και διαδικασίες αξιολόγησης του μαθητή και της μαθήτριας
<https://prosvasimo.iep.edu.gr/Books/2021/Moutavelis.Π3.10.1.platforma21.9.2021.pdf>
 7. Διδακτικές προσεγγίσεις και πρακτικές και εκπαιδευτική αξιολόγηση μαθητών/τριών με μαθησιακές δυσκολίες
<https://prosvasimo.iep.edu.gr/el/ekpaideush-mathitwn-me-eidikes-mathisiakes-duskolies>
 8. Οδηγοί αξιολόγησης των μαθητών/τριών ανά βαθμίδα εκπαίδευσης
<http://iep.edu.gr/el/deltia-tyrou-genika/odigos-ekpaideftikoy-gia-tin-perigrafiki-aksiologisi-sto-gymnasio>
 9. Κοινωνικές Ιστορίες
<https://prosvasimo.iep.edu.gr/el/koinwnikes-istories>
 10. Βιβλία αμβλυώπων
<http://www.prosvasimo.iep.edu.gr/el/paradotea/vivlia-gia-amvlywpes-mathites-eisagwgh>
<http://ebooks.edu.gr/ebooks/>
 11. Πολυμεσικό υλικό
<http://www.prosvasimo.iep.edu.gr/el/polimesiko-uliko-prosarmosmena-sxolika-vivlia/ekpaideutiko-logismiko>
 12. Εικονολεξικό
<http://prosvasimo.iep.edu.gr/el/eikonolexiko>
 13. Ψηφιακή βιβλιοθήκη
<http://prosvasimo.iep.edu.gr/el/polimesiko-uliko-prosarmosmena-sxolika-vivlia/multimedia-library>
 14. On line λεξικό εννοιών
<http://prosvasimo.iep.edu.gr/el/polimesiko-uliko-prosarmosmena-sxolika-vivlia/online-lexiko-ennoiwn>
 15. Μοντέλα συνδιδασκαλίας
<http://www.prosvasimo.iep.edu.gr/el/odhgios-ekpaideutikou-gia-thn-euaisthitopoihsh-se-themata-apodoxhs-ths-anaphrias-kai-ths-diaforetikothtas-kai-thn-anapyksh-entaksiakhs-koulouras-sto-sxoleio>
http://prosvasimo.iep.edu.gr/docs/pdf/Epimorfwsh_2017/%CE%A3%CE%A5%CE%9B%CE%9B%CE%9F%CE%93%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A3%20%CE%A4%CE%9F%CE%9C%CE%9F%CE%A3.pdf
 16. Συλλογή καλών Πρακτικών
<https://prosvasimo.iep.edu.gr/el/kales-praktikes-syllogh>
 17. Παραδείγματα υποδειγματικών διδασκαλιών
<https://prosvasimo.iep.edu.gr/el/ypodeigmatikes-didaskalies>
 18. Υλικό για την παράλληλη στήριξη
<http://www.prosvasimo.iep.edu.gr/el/epimorfwtiko-yliko-2017>
http://prosvasimo.iep.edu.gr/docs/pdf/Epimorfwsh_2017/%CE%A3%CE%A5%CE%9B%CE%9B%CE%9F%CE%93%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A3%20%CE%A4%CE%9F%CE%9C%CE%9F%CE%A3.pdf

19. Υλικό για την εκπαίδευση παιδιών προσφύγων
<http://iep.edu.gr/el/component/k2/content/50-ekpaidefsi-prosfygon>

ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2023-2024

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

Για τη διδασκαλία των μαθημάτων των ξένων γλωσσών στο Γενικό Λύκειο (ΓΕΛ), Ημερήσιο και Εσπερινό, λαμβάνονται υπόψη τα ισχύοντα Προγράμματα Σπουδών (ΠΣ) των Ξένων Γλωσσών που διδάσκονται στο ΓΕΛ (ΥΑ 8212/Γ2/28-01-2002, ΦΕΚ 131/τ. Β'/07-02-2002), τα αντίστοιχα διδακτικά εγχειρίδια/φάκελοι υλικού, καθώς και άλλες πηγές σχετικού εγκεκριμένου εκπαιδευτικού υλικού. Συγκεκριμένα, ο/η εκπαιδευτικός καλείται:

1. Να λάβει υπόψη τα ανωτέρω ΠΣ της Αγγλικής, της Γαλλικής και της Γερμανικής Γλώσσας του ΓΕΛ και το Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών Ξένων Γλωσσών (ΕΠΣ-ΞΓ) της υποχρεωτικής εκπαίδευσης σε μία προσπάθεια σύνδεσης της διδασκαλίας και μάθησης της ξένης γλώσσας στο ΓΕΛ με τη διδασκαλία και μάθηση της ξένης γλώσσας στις προηγούμενες τάξεις.
2. Να λάβει υπόψη το επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών του καθώς και τα κοινωνικά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά και τις μαθησιακές τους ανάγκες. Σε κάθε περίπτωση, κατά τη διδασκαλία/εκμάθηση της ξένης γλώσσας πρέπει να δίνεται έμφαση στην επικοινωνιακή προσέγγιση, στη λειτουργική χρήση της γλώσσας και στην κοινωνικο-πολιτισμική της διάσταση.
3. Να αξιοποιεί τα ισχύοντα διδακτικά εγχειρίδια/φακέλους υλικού για τη διδασκαλία των ξένων γλωσσών στο ΓΕΛ, κάνοντας χρήση και των συνδέσμων ψηφιακού υλικού σε αυτά.

Στο πλαίσιο του διδακτικού σχεδιασμού οι εκπαιδευτικοί, προκειμένου να αξιοποιήσουν τις προτεινόμενες ιστοσελίδες από το διδακτικό υλικό ή/και τα διδακτικά βιβλία, να προβαίνουν σε επανέλεγχο της εγκυρότητάς τους, διότι ενδέχεται λόγω του δυναμικού τους χαρακτήρα ορισμένες από αυτές να είναι ανενεργές ή να οδηγούν σε διαφορετικό περιεχόμενο.

4. Να εμπλουτίζει το περιεχόμενο της διδασκαλίας του/της με διδακτικό υλικό που θα παραγάγει ο ίδιος/η ίδια, με βάση τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες των μαθητών/-τριών, λαμβάνοντας υπόψη:

α) το επιμορφωτικό και εκπαιδευτικό υλικό που εκπονήθηκε στο πλαίσιο της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών στο ΕΠΣ-ΞΓ και τη Διαφοροποιημένη Διδασκαλία¹ το οποίο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, διδακτικές προτάσεις όπως π.χ. εκπαιδευτικά σενάρια σε ψηφιακή και εκτυπώσιμη μορφή (<https://elearning.iep.edu.gr/study/course/index.php?categoryid=8>),

β) Το εκπαιδευτικό και διδακτικό υλικό που έχει εκπονηθεί στο πλαίσιο άλλων δράσεων του ΙΕΠ όπως για παράδειγμα τα διδακτικά σενάρια για την αξιοποίηση των τεχνών στην ξενόγλωσση εκπαίδευση² (<http://www.iep.edu.gr/el/deltia-typou-genika/didaktika-senaria-oi-texnes-sti-glossiki-ekpaidefsi-ksenes-glosses>).

¹ «Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών στα Νέα Προγράμματα Σπουδών των Ξένων Γλωσσών – Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών των Ξένων Γλωσσών (ΕΠΣ-ΞΓ) και Προγράμματα Εκμάθησης Αγγλικής στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία (ΠΕΑΠ)», στο πλαίσιο της Πράξης «Παρεμβάσεις επιμόρφωσης για την ενίσχυση των σχολικών δομών του εκπαιδευτικού συστήματος» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5004204.

² Επιστημονική Δημερίδα: «Οι Τέχνες στη Γλωσσική εκπαίδευση». Διδακτικά Σενάρια: α) Γλώσσα-Νεοελληνική Γλώσσα, β) Ξένες Γλώσσες. 26-27 Ιουνίου 2019, 2ο Πειραματικό Γυμνάσιο Αθήνας.

γ) άλλο εκπαιδευτικό/διδακτικό υλικό που έχει εκπονηθεί στο πλαίσιο δράσεων του ΙΕΠ για το Γενικό Λύκειο όπως για παράδειγμα το φάκελο εκπαιδευτικού υλικού για τη γαλλική γλώσσα (<http://iep.edu.gr/el/oi-ksenes-glosses-sto-sxoleio/812-fakelos-ekpaideftikou-ylikou-mathiti-gia-ti-galliki-glossa>) και τα ψηφιακά διδακτικά σενάρια για τη γαλλική και τη γερμανική γλώσσα (<http://iep.edu.gr/el/oi-ksenes-glosses-sto-sxoleio/859-fakeloi-ekpaideftikoy-ylikoy-gia-ti-galliki-kai-ti-germaniki-glossa-sto-gel>).

5. Να εμπλουτίζει το περιεχόμενο και τις δραστηριότητες της διδασκαλίας του/της, αξιοποιώντας ψηφιακά αποθετήρια (π.χ. «Φωτόδεντρο», <http://photodentro.edu.gr/>) και περιβάλλοντα (π.χ. «Αίσωπος», <http://aesop.iep.edu.gr/>) που φιλοξενούν μαθησιακά αντικείμενα και διδακτικά σενάρια σε εκτυπώσιμη και ψηφιακή μορφή ή/και σε άλλες έγκριτες πηγές παιδαγωγικά κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού.

Παρατίθενται ενδεικτικές πηγές αναζήτησης και αξιοποίησης εκπαιδευτικού υλικού στη διδακτική/μαθησιακή διαδικασία για τις ξένες γλώσσες στο Γενικό Λύκειο:

I. Το Φωτόδεντρο, ο Εθνικός Συσσωρευτής Εκπαιδευτικού Περιεχομένου για την Α/βάθμια και τη Β/βάθμια εκπαίδευση (<http://photodentro.edu.gr/aggregator/>) δίνει τη δυνατότητα αναζήτησης ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού, μέσω περιγραφών (μεταδεδομένων), από αποθετήρια και άλλες πηγές, όπως αναφέρεται παρακάτω. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να κάνει αναζήτηση χρησιμοποιώντας λέξεις-κλειδιά από τα μαθησιακά αντικείμενα και στη συνέχεια, να θέσει περιορισμούς με τα φίλτρα που δίνονται όπως η βαθμίδα εκπαίδευσης, η ηλικία του/της μαθητή/-ήτριας, ο τύπος αντικειμένου, το επίπεδο γλωσσομάθειας, οι θεματικές περιοχές (γνωστικά αντικείμενα) κ.λπ. Η αναζήτηση μπορεί να γίνει στα ελληνικά, στα αγγλικά, στα γαλλικά και στα γερμανικά, χρησιμοποιώντας μία ή περισσότερες επιλογές από τα φίλτρα αναζήτησης.

Ειδικά για το **Γενικό Λύκειο** προτείνεται να χρησιμοποιείται το φίλτρο *επίπεδο γλωσσομάθειας* ως βασικό κριτήριο αναζήτησης εκπαιδευτικού υλικού, όπου ο/η εκπαιδευτικός θα μπορεί να επιλέγει το επίπεδο γλωσσομάθειας που αντιστοιχεί στα τμήματα/τάξεις στα οποία διδάσκει ή να εντοπίζει υλικό διαφορετικών επιπέδων γλωσσομάθειας προκειμένου να εφαρμόσει πρακτικές διαφοροποιημένης ή εξατομικευμένης διδασκαλίας.

Στο Φωτόδεντρο ο/η εκπαιδευτικός της ξένης γλώσσας μπορεί να βρει πηγές εκπαιδευτικού υλικού από διαφορετικά μαθησιακά αντικείμενα και σε διάφορες γλώσσες (ελληνικά, αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά) και στο πλαίσιο της διαθεματικότητας να τα αξιοποιήσει στο μάθημά του/της. Τα οφέλη αυτής της διαδικασίας είναι πολλαπλά, αφού ο/η μαθητής/-ήτρια έρχεται σε επαφή με ένα πλήθος πληροφοριών και γνώσεων από διάφορες πηγές και προσεγγίζει την ξένη γλώσσα μέσω της ανακαλυπτικής, δημιουργικής, αυτοδύναμης και μετασχηματίζουσας μάθησης.

Τα επιμέρους αποθετήρια του Φωτόδεντρου αναφέρονται παρακάτω:

- Το **Φωτόδεντρο Εκπαιδευτικά Σενάρια** (<https://photodentro.edu.gr/ls/>), το νέο ψηφιακό αποθετήριο της οικογένειας «Φωτόδεντρο», φιλοξενεί και διαμοιράζει δομημένα εκπαιδευτικά σενάρια με μαθησιακές δραστηριότητες για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, τα οποία αναπτύσσονται και δημοσιεύονται από την εκπαιδευτική κοινότητα, ακολουθώντας τις πρότυπες δομές εκπαιδευτικών σεναρίων και τις στοχευμένες οδηγίες και παιδαγωγικές κατευθύνσεις που παρέχονται (LS Templates).

- Το **Φωτόδεντρο Μαθησιακά Αντικείμενα** (<http://photodentro.edu.gr/lor/>) φιλοξενεί Μαθησιακά Αντικείμενα (Μ.Α.), αυτόνομες και επαναχρησιμοποιήσιμες μονάδες ψηφιακού υλικού που μπορούν να συνδυαστούν με πολλούς διαφορετικούς τρόπους προκειμένου να δημιουργηθούν διδακτικά σενάρια, μαθήματα και δραστηριότητες και να αξιοποιηθούν για τη διδασκαλία και μάθηση π.χ. εκπαιδευτικά σενάρια, παιχνίδια, δραστηριότητες, προσομοιώσεις, παιχνίδια ρόλων, διαδραστικές εφαρμογές, εικονικές περιηγήσεις, ιστοεξερευνήσεις (web quests), ασκήσεις, τεστ αυτοαξιολόγησης κ.ά. Η αναζήτηση των εκπαιδευτικών σεναρίων μπορεί να γίνει μέσω του Τύπου Μαθησιακού Αντικειμένου κατηγορία «Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθήματα», όπου ο χρήστης μπορεί να επιλέξει από τις υποκατηγορίες Εκπαιδευτικό Σενάριο και Μάθημα. Η καταχώριση στη βάση δεδομένων γίνεται με μια σειρά μεταδεδομένων, κοινή για όλα τα Μαθησιακά Αντικείμενα. Πατώντας στον τίτλο κάθε μαθησιακού αντικειμένου, μπορούμε να δούμε γενικές πληροφορίες και να επιλέξουμε τρόπους χρήσης (προεπισκόπηση, άνοιγμα σε νέο παράθυρο, λήψη) ή διαμοιρασμού στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Καθώς τα Μαθησιακά Αντικείμενα αφορούν σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα και σε διάφορες γλώσσες, μπορεί να αξιοποιηθεί η διαθεματική προσέγγιση στη διδασκαλία.
- Το **Φωτόδεντρο e-γίικο χρηστών** (<http://photodentro.edu.gr/ugc>) φιλοξενεί επίσης Μαθησιακά Αντικείμενα διαφόρων τύπων, περιλαμβανομένων εκπαιδευτικών σεναρίων, ενώ εκπαιδευτικοί και μέλη της ευρύτερης εκπαιδευτικής κοινότητας μπορούν να αναρτούν επώνυμα το δικό τους εκπαιδευτικό ψηφιακό περιεχόμενο, να αξιολογούν το υφιστάμενο εκπαιδευτικό υλικό, να αλληλεπιδρούν και να αναζητούν ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο άλλων χρηστών.
- Το **Φωτόδεντρο Ανοικτές Εκπαιδευτικές Εφαρμογές** (<http://photodentro.edu.gr/oepl/>) φιλοξενεί διδακτικές ή εκπαιδευτικές πρακτικές (π.χ. διαθεματικές συνδιδασκαλίες, σχέδια μαθήματος, διδακτικά σενάρια), οι οποίες έχουν εφαρμοστεί στο πλαίσιο βραχυπρόθεσμων ή μακροπρόθεσμων διδακτικών παρεμβάσεων. Εκτός από τις εκπαιδευτικές πρακτικές της θεματικής περιοχής των Ξένων Γλωσσών, στο πλαίσιο της διαθεματικότητας, μπορούν να αξιοποιηθούν εκπαιδευτικές πρακτικές και άλλων θεματικών περιοχών.
- Το **Φωτόδεντρο Εκπαιδευτικά Βίντεο** (<http://photodentro.edu.gr/video/>) φιλοξενεί συλλογές εκπαιδευτικών βίντεο μικρής διάρκειας, τα οποία μπορούν να συμπληρώσουν μια εκπαιδευτική δραστηριότητα. Αν και δεν υπάρχει συγκεκριμένη υλικό για το Λύκειο, ορισμένα βίντεο μπορούν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο της διαφοροποιημένης διδασκαλίας. Επίσης, βίντεο στην ελληνική γλώσσα μπορούν να αξιοποιηθούν για δραστηριότητες διαμεσολάβησης.
- Το **Φωτόδεντρο Εκπαιδευτικό Λογισμικό** (<https://photodentro.edu.gr/edusoft/>) φιλοξενεί εκπαιδευτικά λογισμικά και πακέτα με εκπαιδευτικές δραστηριότητες για τοπική μεταφόρτωση. Διαθέτει εκπαιδευτικά λογισμικά και πακέτα που αναπτύχθηκαν, προσαρμόστηκαν ή εξελληνίστηκαν στο πλαίσιο έργων του ΥΠΑΙΘΑ ή φορέων του (ΙΤΥΕ, ΠΙ, κλπ.), από το 1998 έως σήμερα, ή άλλων προϊόντων εκπαιδευτικού λογισμικού που διαθέτουν σφραγίδα ποιότητας και διατίθενται ελεύθερα προς την εκπαιδευτική κοινότητα.
- Το **Φωτόδεντρο Διαδραστικά Σχολικά Βιβλία** (<http://ebooks.edu.gr/ebooks/>) αποτελεί ένα προηγμένο περιβάλλον αναζήτησης σχολικών βιβλίων και μαθημάτων με λέξεις-κλειδιά και ποικίλα φίλτρα (εκπαιδευτική βαθμίδα, τάξη, τύπος βιβλίου, θεματολογία/γνωστικό αντικείμενο). Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να αναζητήσει στις σελίδες των εμπλουτισμένων βιβλίων τα ενεργά εικονίδια που ανοίγουν παιχνίδια, βίντεο κ.λπ. και να τα αξιοποιήσει στη μαθησιακή διαδικασία.

Επισημαίνεται εκ νέου ότι στο πλαίσιο του διδακτικού σχεδιασμού οι εκπαιδευτικοί, προκειμένου να αξιοποιήσουν τις προτεινόμενες ιστοσελίδες από το διδακτικό υλικό ή/και τα διδακτικά βιβλία, να προβαίνουν σε επανέλεγχο της εγκυρότητάς τους, διότι ενδέχεται λόγω του δυναμικού τους χαρακτήρα ορισμένες από αυτές να είναι ανενεργές ή να οδηγούν σε διαφορετικό περιεχόμενο.

II. Η πλατφόρμα «**Αίσωπος**» (<http://aesop.iep.edu.gr/>) αποτελεί ένα ολοκληρωμένο εργαλείο για την χρήση, ανάπτυξη, σχεδίαση, υποβολή και αξιολόγηση ψηφιακών διδακτικών σεναρίων. Η πλατφόρμα περιλαμβάνει υποδειγματικά ψηφιακά σενάρια υλοποιημένα από επιστημονικές επιτροπές καθώς επίσης και αξιολογημένα σενάρια της ευρύτερης εκπαιδευτικής κοινότητας. Στην πλατφόρμα διατίθενται σενάρια για την ξένη γλώσσα στο Γενικό Λύκειο, ενώ σενάρια άλλων γνωστικών αντικειμένων μπορούν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο εφαρμογής δραστηριοτήτων διαμεσολάβησης ή της διαθεματικής προσέγγισης στη διδασκαλία.

III. Η ιστοσελίδα του ΥΠΑΙΘΑ <https://www.minedu.gov.gr/themata-kpg> για το **Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας** (ΚΠΓ) περιέχει θέματα περασμένων ετών της διαβαθμισμένης εξέτασης του ΚΠΓ, τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν, μεταξύ άλλων, στο πλαίσιο της διάγνωσης του επιπέδου γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών.

IV. Η βιβλιοθήκη εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων «**Ιφιγένεια**» (<http://ifigeneia.cti.gr/repository/>) που περιλαμβάνει εκπαιδευτικό υλικό για την αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Πρόκειται για υλικό που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο των προγραμμάτων επιμόρφωσης Β' επιπέδου ΤΠΕ και συμπεριλαμβάνει ενότητες για τη διδασκαλία ξένων γλωσσών. Στη βιβλιοθήκη αυτή, οι εκπαιδευτικοί έχουν τη δυνατότητα να «καταθέτουν» υλικό (σενάρια για εκπαιδευτικές δραστηριότητες και συνοδευτικό υλικό) χαρακτηρίζοντάς το με κατάλληλα μεταδεδομένα (π.χ. Δημιουργός/Συγγραφέας, δικαιώματα, Λογισμικό που αξιοποιεί, Γλώσσα, κ.ά.) και να αναζητούν υλικό θέτοντας σύνθετα κριτήρια αναζήτησης.

Στην περίπτωση αξιοποίησης διδακτικών σεναρίων από ψηφιακά αποθετήρια, προτείνεται η προσαρμογή του σεναρίου από τον/την εκπαιδευτικό σύμφωνα με τις διδακτικές, παιδαγωγικές, μαθησιακές και άλλες ανάγκες των μαθητών/-τριών του/της και τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα. Για την προσαρμογή του διδακτικού σεναρίου από τον/την εκπαιδευτικό λαμβάνονται υπόψη συγκεκριμένα κριτήρια: το θέμα, ο γενικός σκοπός και οι επιμέρους στόχοι του σεναρίου, οι γραμματισμοί και οι δεξιότητες που αναπτύσσονται, το προφίλ των μαθητών/-τριών στους/στις οποίους/οποίες απευθύνεται, το εκπαιδευτικό υλικό (έντυπο ή ψηφιακό), η ψηφιακή υποδομή και τα μέσα που απαιτούνται, η μεθοδολογία και οι τεχνικές διδασκαλίας που ακολουθούνται, η οργάνωση της τάξης και οι ρόλοι του/της εκπαιδευτικού και των μαθητών/-τριών, καθώς και ο τρόπος αξιολόγησης της επίδοσης των μαθητών/-τριών. Τόσο για την προσαρμογή όσο και για τη δημιουργία ενός διδακτικού σεναρίου, προτείνεται η επιλογή δραστηριοτήτων βιωματικής και διερευνητικής μάθησης, κατάλληλων για την ηλικία των μαθητών/-τριών, ώστε να διασφαλίζεται η ενεργός συμμετοχή τους στις διδακτικές και μαθησιακές διεργασίες, καθώς και δραστηριοτήτων που τους καλλιεργούν συναισθηματικά, διανοητικά και ψυχοκοινωνικά και τους/τις βοηθούν να διαμορφώσουν θετικές συνήθειες, στάσεις και αξίες και να καλλιεργήσουν δεξιότητες όπως η αυτονομία, η προσαρμοστικότητα και η ευελιξία. Έμφαση μπορεί να δοθεί σε μεταγνωστικές διαδικασίες (π.χ. αυτο-αξιολόγησης, «μαθαίνω πώς να μαθαίνω»).

Επίσης, είναι σημαντικό να λαμβάνονται υπόψη, κατά τον σχεδιασμό ή την προσαρμογή δραστηριοτήτων, οι επικοινωνιακές ανάγκες των εφήβων μαθητών/-τριών, η ανάγκη τους να διοχετεύσουν δημιουργικά τις εφηβικές τους ανησυχίες και η άνεση χειρισμού των ψηφιακών τεχνολογιών, έτσι ώστε οι προτεινόμενες διδακτικές δραστηριότητες να αποτελούν μοχλό

κινητοποίησης, δημιουργίας και μάθησης. Προκειμένου οι θεματικές και οι επιμέρους δραστηριότητες των σεναρίων να προσελκύνουν το ενδιαφέρον και να έχουν νόημα για τους/τις μαθητές/-ήτριες, θα πρέπει να συνδέονται με την καθημερινή ζωή και τις κοινωνικές καταστάσεις και να διαθέτουν στοιχεία διαθεματικότητας.

Η μεθοδολογία που προτείνεται για τα διδακτικά σενάρια είναι μεταξύ άλλων η ομαδοσυνεργατική και διερευνητική μάθηση, τα σχέδια εργασίας (project), η επίλυση προβλήματος, τα οποία προωθούν την ανάπτυξη δημιουργικής περιέργειας, τη διερευνητική διαδικασία και την καλλιέργεια της επιχειρηματολογίας. Σημαντικό, επίσης, συστατικό στοιχείο των διδακτικών σεναρίων είναι οι δραστηριότητες αυτο-αξιολόγησης, οι οποίες προτείνεται να προβλέπονται στο τέλος των δραστηριοτήτων κάθε σεναρίου.

Τέλος, προτείνεται ο εμπλουτισμός του περιεχομένου της διδασκαλίας σε όλες τις τάξεις του Γενικού Λυκείου μέσω της αξιοποίησης και άλλου κατάλληλου εκπαιδευτικού/διδακτικού υλικού από έγκριτες εκπαιδευτικές και επιστημονικές πηγές. Σε κάθε περίπτωση, η αξιοποίηση πηγών και εφαρμογών από το διαδίκτυο στοχεύει στον εμπλουτισμό της μαθησιακής και διδακτικής διαδικασίας. Για τον λόγο αυτό οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να φροντίζουν ώστε οι ψηφιακές πηγές:

- να συμβάλλουν στην επίτευξη των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων (γλωσσικών, επικοινωνιακών, παιδαγωγικών κ.ά.),
- να εντάσσονται στον ευρύτερο διδακτικό σχεδιασμό με την φυσική και οργανωμένη ενσωμάτωσή τους στον σχεδιασμό του μαθήματος,
- να εμπλέκουν ενεργά τους/τις μαθητές/-ήτριες σε δραστηριότητες που ευνοούν τη συνεργασία, την επικοινωνία, την κριτική σκέψη και τη δημιουργικότητα,
- να συμβάλλουν στην καλλιέργεια της διερευνητικής, βιωματικής και διαπολιτισμικής μάθησης, καθώς και στη μάθηση μέσω συνθετικών εργασιών και δραστηριοτήτων επίλυσης προβλήματος.

Εφιστούμε την προσοχή των εκπαιδευτικών όσον αφορά το περιεχόμενο και την παιδαγωγική καταλληλότητα των διαδικτυακών πηγών που προτίθενται να αξιοποιήσουν και θα πρέπει, στο πλαίσιο του διδακτικού τους σχεδιασμού, να προβαίνουν σε επανέλεγχο της εγκυρότητάς τους, διότι ενδέχεται λόγω του δυναμικού τους χαρακτήρα ορισμένες από αυτές να είναι ανενεργές ή να οδηγούν σε διαφορετικό περιεχόμενο.

I. ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

A. ΥΛΗ

Για τη διδασκαλία της Αγγλικής Γλώσσας στα ημερήσια και εσπερινά ΓΕΛ διανέμονται οι **Φάκελοι Υλικού**:

- **Αγγλικά Γενικού Λυκείου 1** για την Α' ΓΕΛ
- **Αγγλικά Γενικού Λυκείου 2** για τη Β' και Γ' ΓΕΛ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ-ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ

- **Α' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ:** *Αγγλικά Γενικού Λυκείου 1*, **Ενότητες:** 2-8
- **Β' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ:** *Αγγλικά Γενικού Λυκείου 2*, **Ενότητες:** 2-5

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

- Γ' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ: Αγγλικά Γενικού Λυκείου 2, Ενότητες: 6-9

Β. ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Με δεδομένο ότι οι μαθητές/-ήτριες έρχονται στην Α' τάξη του Γενικού Λυκείου με διαφορετικά επίπεδα γλωσσομάθειας στην αγγλική γλώσσα, είναι πολύ σημαντικό, ο/η εκπαιδευτικός:

- να διαγιγνώσκει το γενικό επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών και να προβαίνει σε έρευνα των αναγκών τους,
- να προσαρμόζει την ύλη, το εκπαιδευτικό υλικό και την εκπαιδευτική διαδικασία στις ανάγκες, το επίπεδο γλωσσομάθειας και το προφίλ των μαθητών/-τριών ενός τμήματος ή μιας τάξης,
- να υιοθετεί πρακτικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας, λαμβάνοντας υπόψη και το επιμορφωτικό υλικό για τη Διαφοροποιημένη Διδασκαλία στο πλαίσιο της επιμόρφωσης εκπαιδευτικών στο Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών Ξένων Γλωσσών (ΕΠΣ-ΞΓ)³ (<https://elearning.iep.edu.gr/study/course/view.php?id=22>).

Κατά τη διδασκαλία/εκμάθηση της αγγλικής γλώσσας πρέπει να δίνεται έμφαση στην επικοινωνιακή προσέγγιση, στη λειτουργική χρήση της γλώσσας και στην κοινωνικο-πολιτισμική της διάσταση. Σε αυτό το πλαίσιο και δεδομένου ότι το σχολικό εγχειρίδιο δεν αποτελεί το μόνο εργαλείο της διδασκαλίας του/της, ο/η εκπαιδευτικός καλείται να επιλέγει τα μαθησιακά αντικείμενα ανάλογα με τις εκάστοτε διδακτικές/μαθησιακές ανάγκες και να εμπλουτίζει το περιεχόμενο της διδασκαλίας με την αξιοποίηση και άλλων πηγών διδακτικού/εκπαιδευτικού υλικού, όπως:

- το ψηφιακό υλικό που εκπονήθηκε στο πλαίσιο της Δράσης για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών στο Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών Ξένων Γλωσσών⁴ (<https://elearning.iep.edu.gr/study/course/index.php?categoryid=8>). Για παράδειγμα, το σενάριο "I Have a Dream", στον σύνδεσμο <https://elearning.iep.edu.gr/study/course/view.php?id=50>, επιπέδου γλωσσομάθειας Β2, το οποίο εστιάζει στα πολιτικά και ανθρώπινα δικαιώματα, μπορεί να συνδεθεί θεματικά με την ενότητα 7 "Human Rights" του διδακτικού βιβλίου Αγγλικά Γενικού Λυκείου 2, με τις κατάλληλες προσαρμογές,
- τα Μαθησιακά Αντικείμενα του Φωτόδενδρου (<http://photodentro.edu.gr/>) και της πλατφόρμας Αίσωπος (<http://aesop.iep.edu.gr/>). Για παράδειγμα, μετά από σύντομη αναζήτηση στην πλατφόρμα Αίσωπος, ο/η εκπαιδευτικός Αγγλικής μπορεί να εντοπίσει ένα σενάριο με θέμα την κατάχρηση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από τους/τις μαθητές/-ήτριες, το οποίο μπορεί να αξιοποιηθεί στο πλαίσιο της ενότητας 8 του βιβλίου Αγγλικά Γενικού Λυκείου 1 (Social Media) καθώς και δύο σενάρια με θέμα την μετανάστευση που μπορεί να αξιοποιηθεί στο πλαίσιο της ενότητας 2 του βιβλίου Αγγλικά Γενικού Λυκείου 1 (A refugee's "dreamland") και της ενότητας 2 του βιβλίου Αγγλικά Γενικού Λυκείου 2 (Do we all live in the same world?).

Ειδικότερα, τα Μαθησιακά Αντικείμενα (Μ.Α.) για την Αγγλική μπορούν να ενταχθούν σε έναν ευρύτερο σχεδιασμό που προωθεί τη βιωματική και διερευνητική μάθηση, την επαφή με τον πολιτισμό και την κουλτούρα του άλλου, και τη δημιουργία Μ.Α. που μπορούν να έχουν πολλαπλή

³ Επιμόρφωση εκπαιδευτικών στα νέα ΠΣ των Ξένων Γλωσσών του 2016: ΕΠΣ-ΞΓ/Θεωρητικό Πλαίσιο.

⁴ «Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών στα Νέα Προγράμματα Σπουδών των Ξένων Γλωσσών – Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών των Ξένων Γλωσσών (ΕΠΣ-ΞΓ) και Προγράμματα Εκμάθησης Αγγλικής στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία (ΠΕΑΠ)», στο πλαίσιο της Πράξης «Παρεμβάσεις επιμόρφωσης για την ενίσχυση των σχολικών δομών του εκπαιδευτικού συστήματος» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5004204.

αξιοποίηση των ίδιων ψηφιακών πόρων για διαφορετικούς μαθησιακούς σκοπούς και εξάσκηση είτε σε ομάδες με άλλους μαθητές/-ήτριες, είτε για ατομική εργασία και αυτο-εκπαίδευση.

Τέλος, ιδιαίτερα στο πλαίσιο της διδασκαλίας του μαθήματος της αγγλικής γλώσσας στη Γ΄ ΓΕΛ προτείνεται ο/η εκπαιδευτικός να αξιοποιεί δραστηριότητες που αφορούν στην εξέταση της αγγλικής γλώσσας ως ειδικού μαθήματος στις πανελλαδικές εξετάσεις. Για την εξέταση του ειδικού μαθήματος της Αγγλικής γλώσσας στις πανελλαδικές εξετάσεις προβλέπονται τα εξής:

Οι μαθητές/-ήτριες θα πρέπει να είναι σε θέση να ανταποκριθούν σε δοκιμασίες α) κατανόησης γραπτού λόγου, β) γλωσσικής επίγνωσης και γ) παραγωγής γραπτού λόγου, ως ακολούθως:

I. Κατανόηση Γραπτού Λόγου

Ο/Η μαθητής/-ήτρια απαντά γραπτά σε ερωτήσεις που αφορούν ένα γραπτό κείμενο (320-400 λέξεων), κατανοώντας σημαντικές πληροφορίες στο πλαίσιο καθημερινών επικοινωνιακών περιστάσεων (π.χ. σχετικά με την εργασία, το σχολείο, τις δραστηριότητες του ελεύθερου χρόνου κ.λπ.) και γενικότερων θεμάτων κοινωνικο-οικονομικού, και πολιτισμικού περιεχομένου. Πιο συγκεκριμένα, ο μαθητής/-ήτρια πρέπει να είναι σε θέση να εντοπίζει το θέμα, να κατανοεί το περιεχόμενο του κειμένου, την άποψη του συγγραφέα και την ομάδα-στόχο στην οποία απευθύνεται το κείμενο, καθώς και να διατυπώνει προσωπική άποψη επί συναφών θεμάτων.

II. Γλωσσική Επίγνωση

Ο/Η μαθητής/-ήτρια πρέπει ενδεικτικά να είναι σε θέση να:

- εντοπίζει τα βασικά μέρη ενός κειμένου ως προς την οργάνωση και τη δομή,
- να αναγνωρίζει τα μέσα με τα οποία επιτυγχάνεται η συνεκτικότητα και η συνοχή ενός κειμένου (διαρθρωτικές λέξεις, φράσεις κ.ά.) και να τοποθετεί στη σωστή σειρά μέρη ενός κειμένου αναγνωρίζοντας την αλληλουχία των νοημάτων και τα γλωσσικά στοιχεία που διασφαλίζουν τη συνοχή του κειμένου,
- να αναγνωρίζει και να αξιολογεί την ακρίβεια και τη σαφήνεια του λεξιλογίου,
- να βρίσκει συνώνυμα, αντώνυμα ή/και ομόρριζα, να αντικαθιστά λέξεις ή φράσεις του κειμένου με άλλες, να χρησιμοποιεί συγκεκριμένες λέξεις για τη συμπλήρωση φράσεων, προτάσεων κ.ά.

III. Παραγωγή Γραπτού Λόγου

Ο/Η μαθητής/-ήτρια πρέπει να είναι σε θέση να:

- παράγει γραπτό κείμενο (180-200 λέξεων) σε συγκεκριμένη επικοινωνιακή περίσταση, σύμφωνα με στοιχεία που δίδονται,
- να αναπτύσσει μια άποψη ή/και να επιχειρηματολογεί σχετικά με ένα θέμα.

II. ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

A. ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα των Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξεων του Γενικού Λυκείου (ΦΕΚ 3791/Β/13-08-2021), η 2^η Ξένη Γλώσσα (Γαλλικά ή Γερμανικά) διδάσκεται ως μάθημα γενικής παιδείας στην Α΄

και Β΄ τάξη του Ημερήσιου ΓΕΛ. Για το μάθημα της Γαλλικής Γλώσσας στο Γενικό Λύκειο θα χρησιμοποιηθεί για το σχολικό έτος 2023-2024 το ακόλουθο διδακτικό υλικό:

Τάξη: Α΄ ΓΕΛ

Διδακτικό εγχειρίδιο: *Action. fr-gr 3*, **Ενότητες:** 0, 1, 2, 3

Τάξη: Β΄ ΓΕΛ

Διδακτικό εγχειρίδιο: *Action. fr-gr 3*, **Ενότητες:** 4, 5, 6, 7

B. ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Με δεδομένο ότι οι μαθητές/-ήτριες έρχονται στην Α΄ τάξη του Γενικού Λυκείου με διαφορετικά επίπεδα γλωσσομάθειας στη γαλλική γλώσσα, είναι πολύ σημαντικό, ο/η εκπαιδευτικός:

- να διαγιγνώσκει το γενικό επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών και να προβαίνει σε έρευνα των αναγκών τους,
- να προσαρμόζει την ύλη, το εκπαιδευτικό υλικό και την εκπαιδευτική διαδικασία στις ανάγκες, το επίπεδο γλωσσομάθειας και το προφίλ των μαθητών/-τριών ενός τμήματος ή μιας τάξης,
- να υιοθετεί πρακτικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας, λαμβάνοντας υπόψη και το επιμορφωτικό υλικό για τη Διαφοροποιημένη Διδασκαλία στο πλαίσιο της Επιμόρφωσης εκπαιδευτικών στα νέα ΠΣ των Ξένων Γλωσσών (<https://elearning.iep.edu.gr/study/course/view.php?id=22>).

Σε κάθε περίπτωση για τις Α΄ και Β΄ τάξεις του Ημερήσιου ΓΕΛ, προτείνεται οι εκπαιδευτικοί να επιλέγουν, με βάση το επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών και αξιοποιώντας στον μέγιστο βαθμό τις γνώσεις και επικοινωνιακές δεξιότητες που απέκτησαν οι μαθητές/-ήτριες στην προηγούμενη βαθμίδα ή τάξη, το δικό τους οργανόγραμμα ύλης καθώς και τον χρονοπρογραμματισμό του μαθήματός τους. Σημειώνεται ότι κατά τη διδασκαλία/μάθηση της ξένης γλώσσας πρέπει να δίνεται έμφαση στην επικοινωνιακή προσέγγιση, στη λειτουργική χρήση της γλώσσας και στην κοινωνικο-πολιτισμική της διάσταση. Για τον σκοπό αυτό ενδείκνυται και η αξιοποίηση άλλων πηγών διδακτικού/εκπαιδευτικού υλικού (βλ. αναλυτική αναφορά στην Εισαγωγή του παρόντος).

Συμπληρωματικά σε όσα αναφέρονται στην αρχική ενότητα για τις ξένες γλώσσες γενικά, οι εκπαιδευτικοί γαλλικής γλώσσας μπορούν να αξιοποιήσουν στη διδασκαλία τους πρόσθετο εκπαιδευτικό/διδακτικό υλικό που διατίθεται στον ιστότοπο του ΙΕΠ. Πρόκειται για εκπαιδευτικό/διδακτικό υλικό για την υποστήριξη της διδασκαλίας της Γαλλικής γλώσσας, κατάλληλο για τον εμπλουτισμό της διδασκαλίας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: <http://www.iep.edu.gr/el/deltia-typou-genika/galliki-glossa-ekpaideftiko-didaktiko-yliko-gia-tin-eks-apostaseos-idaskalia>.

Επισημαίνεται ότι για τις ανάγκες του μαθήματος, και σύμφωνα πάντοτε με την κρίση του/της εκπαιδευτικού, μπορεί να αξιοποιηθεί και το διδακτικό υλικό που χρησιμοποιούταν έως και το διδακτικό έτος 2019-2020 στη Γ΄ ΓΕΛ, «Φάκελος Εκπαιδευτικού Υλικού Μαθητή για τη Γαλλική γλώσσα» (<http://www.iep.edu.gr/el/component/k2/859-fakeloi-ekpaideftikoy-ylikoy-gia-ti-galliki-kai-ti-germaniki-glossa-sto-gel>).

A. ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα των Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξεων του Γενικού Λυκείου (ΦΕΚ 3791/Β/13-08-2021), η 2^η Ξένη Γλώσσα (Γαλλικά ή Γερμανικά) διδάσκεται ως μάθημα γενικής παιδείας στην Α΄ και Β΄ τάξη του Ημερήσιου ΓΕΛ. Για το μάθημα της Γερμανικής Γλώσσας στο Γενικό Λύκειο θα χρησιμοποιηθεί για το σχολικό έτος 2023-2024 το ακόλουθο διδακτικό υλικό:

Τάξη: Α΄ ΓΕΛ

Διδακτικό εγχειρίδιο: *Deutsch-ein Hit!2*, τεύχος Β, **Ενότητες:** 5, 6, 7, 8, 9

Τάξη: Β΄ ΓΕΛ

Διδακτικό εγχειρίδιο: *Deutsch-ein Hit!3*, **Ενότητες:** 1, 2, 3, 4

B. ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Με δεδομένο ότι οι μαθητές/-ήτριες έρχονται στην Α΄ τάξη του Γενικού Λυκείου με διαφορετικά επίπεδα γλωσσομάθειας στη γερμανική γλώσσα, είναι πολύ σημαντικό ο/η εκπαιδευτικός:

- να διαγιγνώσκει το γενικό επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών και να προβαίνει σε έρευνα των αναγκών τους,
- να προσαρμόζει την ύλη, το εκπαιδευτικό υλικό και την εκπαιδευτική διαδικασία στις ανάγκες, το επίπεδο γλωσσομάθειας και το προφίλ των μαθητών/-τριών ενός τμήματος ή μιας τάξης,
- να υιοθετεί πρακτικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας, λαμβάνοντας υπόψη και το επιμορφωτικό υλικό για τη Διαφοροποιημένη Διδασκαλία στο πλαίσιο της Επιμόρφωσης εκπαιδευτικών στα ΠΣ των Ξένων Γλωσσών για το δημοτικό και το γυμνάσιο (<https://elearning.iep.edu.gr/study/course/view.php?id=22>).

Σε κάθε περίπτωση για τις Α΄ και Β΄ τάξεις του Ημερήσιου ΓΕΛ, προτείνεται οι εκπαιδευτικοί να επιλέγουν, με βάση το επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών και αξιοποιώντας στον μέγιστο βαθμό τις γνώσεις και επικοινωνιακές δεξιότητες που απέκτησαν οι μαθητές/-ήτριες στην προηγούμενη βαθμίδα ή τάξη, το δικό τους οργανόγραμμα ύλης καθώς και τον χρονοπρογραμματισμό του μαθήματός τους. Σημειώνεται ότι κατά τη διδασκαλία/μάθηση της ξένης γλώσσας πρέπει να δίνεται έμφαση στην επικοινωνιακή προσέγγιση, στη λειτουργική χρήση της γλώσσας και στην κοινωνικο-πολιτισμική της διάσταση. Για τον σκοπό αυτό ενδείκνυται και η αξιοποίηση άλλων πηγών διδακτικού/εκπαιδευτικού υλικού (βλ. αναλυτική αναφορά στην **Εισαγωγή** του παρόντος).

Συμπληρωματικά σε όσα αναφέρονται στην αρχική ενότητα για τις ξένες γλώσσες γενικά, οι εκπαιδευτικοί γερμανικής γλώσσας μπορούν να αξιοποιήσουν στη διδασκαλία τους πρόσθετο εκπαιδευτικό/διδακτικό υλικό που διατίθεται στον ιστότοπο του ΙΕΠ:

α) ψηφιακά διδακτικά σενάρια για τη γερμανική γλώσσα εναρμονισμένα με τις προδιαγραφές του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς (ΚΕΠΑ) σύμφωνα πάντα με τους προσδοκώμενους στόχους, τα αποτελέσματα καθώς και την οργάνωση της γλωσσικής ύλης κατά επίπεδο γλωσσομάθειας, που στοχεύουν στην καλλιέργεια των δεξιοτήτων του προφορικού και του γραπτού λόγου: (<http://www.iep.edu.gr/el/component/k2/388-didaktika-senaria-gia-ti-germaniki-glossa>),

β) εκπαιδευτικό υλικό συμβατό με το Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών Ξένων Γλωσσών και κατάλληλο για τον εμπλουτισμό της διδασκαλίας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: <http://www.iep.edu.gr/el/deltia-tyrou-genika/germanika-ex-apostaseos>.

Επισημαίνεται ότι για τις ανάγκες του μαθήματος, και σύμφωνα πάντοτε με την κρίση του/της εκπαιδευτικού, μπορούν να αξιοποιηθούν τα σενάρια για το ΓΕΛ στην ιστοσελίδα του ΙΕΠ (<http://iep.edu.gr/el/oi-ksenes-glosses-sto-sxoleio/859-fakeloi-ekpaideftikoy-ylikoy-gia-ti-galliki-kai-ti-germaniki-glossa-sto-gel>) καθώς και οι ενότητες 5, 6, 7, 8, 9 του *Deutsch-ein Hit!3*, (πηγή: Ψηφιακό Σχολείο).